

NAUCZYCIEL PODEJMUJĄCY STAŻ NA KOLEJNY STOPIEŃ AWANSU ZAWODOWEGO

Ilekróć jest mowa o **stażu** to należy rozumieć „**okres zatrudnienia nauczyciela w przedszkolach, szkołach i placówkach oraz innych jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 2, w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć, rozpoczętego i realizowanego w trybie i na zasadach określonych w przepisach rozdziału 3a, z tym że w przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 9e ust. 1–3, równoważny z odbywaniem stażu jest odpowiednio okres zatrudnienia na tych stanowiskach lub czas urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy**” (Art. 3. Karta Nauczyciela - tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r., poz. 967).

Stopnie awansu zawodowego – ogólne informacje

Istnieją cztery stopnie awansu:

- **zdobywane stopnie awansu zawodowego** to: nauczyciela kontraktowego, nauczyciela mianowanego, nauczyciela dyplomowanego
- **nadawany stopień awansu** to: Honorowy Profesor Oświaty

Należy pamiętać, że **zdobywanie stopni awansu zawodowego nauczyciela nie jest obowiązkiem nauczyciela**, lecz raczej jego osobistą decyzją. Uzyskanie jednak kolejnego stopnia awansu uprawomocnia wypracowaną przez lata pracy pozycję zawodową nauczyciela. W przypadku nauczyciela stażysty istnieje konieczność podjęcia ścieżki awansu na nauczyciela kontraktowego.

Otwarcie stażu po zmianach

Staż na wyższy stopień awansu zawodowego może zostać rozpoczęty, jeśli zostaną spełnione warunki:

- 1) Nauczyciel złożył wniosek o rozpoczęcie stażu lub – w przypadku nauczyciela bez stopnia awansu zawodowego – nawiązał stosunek pracy w ciągu 14 dni od dnia rozpoczęcia zajęć.
- 2) Pozostaje w zatrudnieniu w wymiarze co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć.
- 3) Jest zatrudniony zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi.
- 4) Upłynie tzw. okres karencji, czyli odpowiedni okres zatrudnienia od dnia uzyskania dotychczasowego stopnia awansu zawodowego. Warunek ten nie dotyczy nauczyciela bez stopnia awansu zawodowego, tj. stażysty.

Uwaga!

Zmiana upływu okresu karencji w efekcie prowadzi do wydłużenia ścieżki awansu zawodowego.

<i>Do 31 sierpnia 2018 r.</i>	<i>Od 1 września 2018 r.</i>
Obowiązuje regulacja, zgodnie z którą nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej 2 lat , a nauczyciel mianowany może rozpocząć staż	Okresy karencji zostały wydłużone odpowiednio do 3 i 4 lat . Nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej

na stopień nauczyciela dyplomowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej **1 roku** od dnia nadania poprzedniego stopnia awansu zawodowego (Art. 9d ust. 4 Karty Nauczyciela).

3 lat, a nauczyciel mianowany może rozpocząć staż na stopień nauczyciela dyplomowanego **po przepracowaniu w szkole co najmniej 4 lat od dnia nadania poprzedniego stopnia awansu zawodowego** (Art. 9d. 4 i 4a Karty Nauczyciela).

Uwaga!

Dla nauczycieli kontraktowych obowiązuje jednak przepis przejściowy. W roku szkolnym 2018/2019 nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego, jeżeli legitymuje się co najmniej **2-letnim okresem pracy w szkole od dnia uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego** (Art. 130 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych). Nie obowiązuje jednak analogiczny przepis przejściowy względem nauczycieli mianowanych. Oznacza to, że nauczyciel mianowany będzie mógł rozpocząć staż na stopień dyplomowanego dopiero po 4 latach, nawet jeśli uzyskał stopień mianowanego np. rok temu. Staż na kolejny stopień awansu zawodowego nauczyciela rozpoczęty i niezakończony przed 1 września 2018 r. jest odbywany według dotychczasowych przepisów (Art. 125 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych).

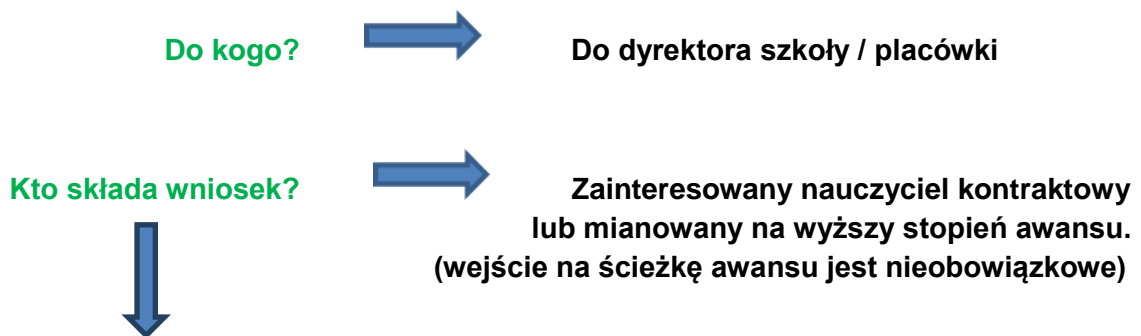
Uwaga!

Okresy karencji będą krótsze, jeżeli nauczyciel legitymuje się ostatnią wyróżniającą oceną pracy. W takiej sytuacji zarówno nauczycielowi kontraktowemu jak i mianowanego wystarczą 2 lata zatrudnienia, aby rozpocząć staż.

TERMINY DOTYCZĄCE ROZPOCZĘCIA AWANSU ZAWODOWEGO NAUCZYCIELI

1. Złożenie wniosku o rozpoczęcie / otwarcie stażu.

Z początkiem roku szkolnego nauczyciele składają wnioski o otwarcie stażu na wyższy stopień awansu zawodowego. Nauczyciele, którzy nie posiadają stopnia awansu, z dniem pierwszego zatrudnienia w szkole otrzymują stopień nauczyciela stażysty i bez składania wniosku mogą rozpocząć staż na stopień nauczyciela kontraktowego.



Nauczyciel stażysta rozpoczyna staż na stopień nauczyciela kontraktowego bez składania wniosku. Jest to dla niego sytuacja obligatoryjna.

W jakim terminie?



Z początkiem roku szkolnego, nie później niż 14 dnia od dnia rozpoczęcia zajęć.

Warunki uzyskania przez nauczyciela kolejnego stopnia awansu zawodowego

Gdy nauczyciel zdecyduje się na uzyskanie określonego stopnia awansu zawodowego, to musi (Art. 9b. 1 KN):

1. Spełnić określone prawem wymagania kwalifikacyjne.
2. Być zatrudniony w wymiarze co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć w jednej lub łącznie w kilku szkołach.
3. Odbyć wymagany okres stażu na pełnionym stanowisku zakończony uzyskaniem (i tu uwaga: od 1 września co najmniej dobrą oceną pracy).
4. Zdać egzamin przed komisją egzaminacyjną (w przypadku nauczyciela stażysty – nowość i w przypadku nauczyciela kontraktowego – jak poprzednio) lub uzyskać akceptację komisji kwalifikacyjnej (po dokonaniu analizy przedstawionego dorobku zawodowego i przeprowadzonej rozmowie).

Zniesiony został wymóg zatrudnienia w wymiarze co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć w związku z rozpoczęciem stażu

Od 1 września 2018 r.

Od stycznia 2018 r. zniesiony został wymóg zatrudnienia w wymiarze co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć w związku z rozpoczęciem stażu dla nauczycieli zatrudnionych w publicznych szkołach i szkolnych punktach konsultacyjnych przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej” (Art.9a ust. 5 KN). Mogą oni odbyć staż bez względu na wymiar zatrudnienia. Bowiem ze względu na specyfikę pracy tych szkół wielu nauczycieli jest w nich zatrudnionych w wymiarze niższym niż pół obowiązkowego wymiaru zajęć, co uniemożliwiało im ubieganie się o kolejne stopnie awansu zawodowego.

Data na wniosku i rozpoczęcie stażu, gdy 1 września przypada w dzień wolny

Jeśli 1 września przypada w sobotę, nauczyciel może złożyć wniosek najwcześniej 3 września (tj. w dniu rozpoczęcia zajęć dydaktycznych). Wniosek może być wypisany z datą 1 września, ale złożony do dyrektora 3 września. Jeśli nauczyciel złoży wniosek np. z datą 3 września 20.. roku, planowo zakończy go 3 czerwca 20.. roku. Jeśli złoży wniosek np. z datą 14 września 20.. roku, to jego staż zakończy się 14 czerwca 20.. r. (po 2 latach i 9 miesiącach).

Generalnie późniejszy termin rozpoczęcia stażu jest przeznaczony dla nauczycieli, którzy są zatrudnieni później niż 1 września. Ważne jest, aby we wniosku zaznaczyć, że staż rozpoczął się 1 września.

Uwaga!

Nie należy zwlekać ze złożeniem wniosku - o ile nie wystąpią inne okoliczności powodujące przerwanie lub przedłużenie stażu.

Nowość!

Wydłużony został staż na nauczyciela kontraktowego

W myśl nowych przepisów będzie trwał rok i 9 miesięcy. Aby staż mógł być dokończony, w nowelizacji przewidziano obowiązek zawarcia z nauczycielem stażystą (posiadającym wymagane kwalifikacje i rozpoczynającym pracę w szkole) umowę o pracę na czas określony obejmującą **dwa lata szkolne** (Art. 9c ust. 1 pkt 1 oraz art. 10 ust. 2 Karty Nauczyciela w brzmieniu od 1 września 2018 r.).

Ale czy zawsze?

Niekoniecznie. Z nauczycielem bez stopnia awansu zawodowego (rozpoczynającym pracę w szkole) można również zawrzeć umowę na czas określony w celu zastępstwa za nieobecnego nauczyciela, na okres nie dłuższy niż nieobecność zastępowanego nauczyciela. Dyrektor może też zatrudnić go na czas określony, np. jednego roku szkolnego, jeżeli wymagają tego potrzeby wynikające z organizacji nauczania (Art. 10 ust. 7 Karty Nauczyciela). Wtedy jak najbardziej nauczyciel **może rozpocząć staż na wyższy stopień awansu zawodowego**. Nie można bowiem założyć, że umowa na czas określony lub na zastępstwo zawarta z nauczycielem bez stopnia awansu zawodowego nie zostanie przedłużona albo że nie zostanie zawarta kolejna umowa bezpośrednio po ustaniu dotychczasowej. Nauczyciel powinien mieć możliwość kontynuacji stażu.

Dłuższa ścieżka awansu dyrektora szkoły

Dyrektor szkoły, który będzie posiadał nieprzerwany okres pracy na tym stanowisku wynoszący co najmniej 3 lata oraz legitymujący się wyróżniającą oceną pracy będzie mógł ubiegać się o stopień nauczyciela dyplomowanego dopiero po 5 latach od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora - po 4 latach (Art. 9e ust. 1 Karty Nauczyciela w brzmieniu od 1 września 2018 r.). Obecnie są to odpowiednio 4 i 3 lata.

Przedłużenie odbywanego przez nauczyciela stażu

W uzasadnionych przypadkach dyrektor szkoły / placówki dokonuje na piśmie przedłużenia okresu odbywania stażu. Przypadki te zostały opisane w znowelizowanej ustawie Karty nauczyciela (art. 9d ust. 5 i 5a).

Obliczanie ilości dni, o które należy przedłużyć staż

Pierwszym wyznacznikiem jest **wymiar miesiąca**. Dyrektor musi sprawdzić, czy usprawiedliwiona nieobecność nauczyciela w pracy trwała dłużej niż miesiąc. Drugim wyznacznikiem jest **czas trwania nieobecności**. Należy sprawdzić, czy nieobecność ta była **nieprzerwana**. W następnej kolejności trzeba sprawdzić, czy **nieobecność trwała dłużej niż rok lub półtora** (w zależności od sytuacji opisanych w art. 9d ust. 5 i 5a KN).

Dopiero po potwierdzeniu tych wyznaczników należy podejmować stosowne decyzje, odpowiednio szacując ilość dni, o które należy przedłużyć staż. Robi się to po to, by nauczyciel odbył staż w pełnym wymiarze. Termin trwania przedłużonego stażu liczy się od dnia planowanego zakończenia stażu (najczęściej jest to 31 maja). Liczenie przedłużenia następuje sukcesywnie od 1 czerwca, po dodaniu w ilości obliczonej wcześniej. Dzień, który zostanie wyliczony w ten sposób stanowi nowy termin zakończenia stażu i praktycznie od niego uzależnione są pozostałe terminy proceduralne.

Zdarza się, że w swoich wyliczeniach dyrektorzy nieprawidłowo pomijają okres urlopu wypoczynkowego. Ten również wlicza się do czasu trwania stażu – nawet tego przedłużonego.

Dodatkowy staż

Dotyczy dwóch przypadków:

- na wniosek nauczyciela i za zgodą dyrektora, gdy nauczyciel otrzyma niezadowolającą ocenę pracy po zakończeniu stażu – **w wymiarze 9 miesięcy**
- dla nauczyciela, który nie uzyskał akceptacji lub nie zdał egzaminu, na jego wniosek i za zgodą dyrektora – **w wymiarze 9 miesięcy**

Ocena pracy po zakończeniu stażu musi być dokonana w ciągu 21 dni od dnia przedłożenia przez nauczyciela sprawozdania z realizacji planu rozwoju zawodowego.

Kontynuacja stażu po przerwie

Realizacja stażu przez nauczycieli kontraktowego i mianowanego po przerwie w odbywaniu stażu możliwa jest, jak do tej pory, po przerwie w zatrudnieniu trwającej nie dłużej niż 3 miesiące. Przy czym nauczyciel musi otrzymać co najmniej dobrą częściową ocenę pracy (do tej pory wystarczało uzyskać pozytywną ocenę dorobku zawodowego). Niższa ocena skutkuje przerwaniem stażu – jak w rozpatrywanym przypadku, w którym nauczyciel kontraktowy był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas określony do 30 czerwca. Z uwagi na rozwiązanie umowy nauczyciel nie zrealizował całego stażu. Dyrektor uruchomił procedurę oceny jego pracy i ustalił ocenę negatywną. W takim przypadku nauczyciel, który nawiązał stosunek pracy z inną szkołą od 1 września, będzie musiał w nowej placówce odbyć staż od nowa w pełnym wymiarze.

Kontynuacja stażu po przywróceniu do pracy prawomocnym wyrokiem

Nowość!

Nowym rozwiązaniem jest kontynuacja stażu po **przywróceniu nauczyciela do pracy** prawomocnym wyrokiem sądu pracy. W takim przypadku okres stażu odbytego przed rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy zostanie uwzględniony w stażu. Oznacza to w praktyce możliwość kontynuacji stażu przerwanego w wyniku niezgodnego z prawem zwolnienia z pracy. Bez znaczenia pozostanie wówczas długość przerwy w zatrudnieniu. Do tej pory do 31 sierpnia 2018 r. była to niejasna sytuacja w aspekcie kontynuacji stażu dla nauczyciela przywróconego do pracy prawomocnym wyrokiem sądu (Art. 9f ust. 4 KN).

Zmiana miejsca zatrudnienia a staż

Nauczycielowi kontraktowemu i nauczycielowi mianowanemu, którzy w okresie trwania stażu zmienili miejsce zatrudnienia, do stażu zalicza się okres dotychczasowego stażu, jeżeli podjęli zatrudnienie w szkole nie później niż w okresie 3 miesięcy po ustaniu poprzedniego stosunku pracy i za okres dotychczas odbytego stażu otrzymali co najmniej dobrą ocenę pracy. **Taką częściową ocenę pracy uwzględnia się przy dokonywaniu oceny pracy nauczyciela po zakończeniu całego stażu.**